

SIKKERHETSDATBLAD

HX-95/HX I-95

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 29.11.2007

Revisjonsdato 31.03.2020

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn HX-95/HX I-95

Kjemisk navn Etanol 95% (Bioetanol) denaturert.

Synonymer ETHANOL 95% F 215, HX 95, HX I 95, ETHANOL 95% S 215

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Etanolbasert kuldebærer

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn Hjelle Kjemi AS

Postadresse C Sundtsg 65

Postnr. 5004

Poststed BERGEN

Land NORGE

Telefon 55231300

Telefaks 55560210

E-post fpost@hjelle-kjemi.no

Hjemmeside www.hjellekjemi.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: 22591300
Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC	F; R11
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	4-Metylpentan-2-on 1 - 5 %, Etanol 50 - 100 %, Propan-2-ol 5 - 10 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Sikkerhetssetninger	P210 Holdes vekk fra varme / gnister / åpen flamme / varme overflater. – Røyking forbudt. P233 Hold beholderen tett lukket. P243 Treff tiltak mot statisk elektrisitet. P240 Beholder og mottaksutstyr jordes / potensialutlignes. P241 Bruk elektrisk materiell / ventilasjonsmateriell / belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert. P242 Bruk verktøy som ikke avgir gnister. P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P370 + P378 Ved brann: Slukk med: Skum, karbondioksid, tørr pulver eller vanntåke P403+P235 Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig. P501 Innhold/holder leveres til godkjent avfallsmottak.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Produktet inneholder ingen stoffer som er klassifisert PBT eller vPvB.
Farebeskrivelse	R11 Meget brannfarlig.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
4-Metylpentan-2-on	CAS-nr.: 108-10-1 EC-nr.: 203-550-1 Indeksnr.: 606-004-00-4	Flam. Liq. 2; H225 Acute Tox. 4; H332 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE 3; H335	1 - 5 %	
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5 EC-nr.: 200-578-6 Indeksnr.: 603-002-00-5	Flam. Liq. 2; H225;	50 - 100 %	
Propan-2-ol	CAS-nr.: 67-63-0 EC-nr.: 200-661-7 Indeksnr.: 603-117-00-0	Flam. Liq. 2; H225; Eye Irrit. 2; H319; STOT SE 3; H336;	5 - 10 %	

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Flytt berørt person ut i frisk luft og hold ham varm og i ro i en behagelig posisjon for pusting. Gi medisinsk tilsyn om ubehaget vedvarer. Ved pusteproblemer, kan oksygen bli nødvendig.
Hudkontakt	Fjern tilsølte klær og skyll huden grundig med vann. Gi medisinsk tilsyn om ubehaget vedvarer.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann og fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege ubehaget vedvarer.
Svelging	Sørg for ro, varme og frisk luft. Skyll straks munnen og gi mye vann å drikke. Kontakt lege hvis større mengder er svelget.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	Inntak: Kan forårsake ubehag ved svelging. Hudkontakt: Væsken kan være irriterende på huden. Øyekontakt: Damp eller sprut i øynene kan gi irritasjon og svie. Innånding: Gass eller damp i høye konsentrasjoner kan irritere luftveiene. Symptomer etter overeksponering kan omfatte følgende: Hoste.
-----------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen anbefalinger er angitt, men førstehjelp kan være påkrevd ved utilsiktet eksponering, innånding eller inntak av dette kjemikaliet. Er man usikker, sørg for medisinsk tilsyn umiddelbart.
-------------------	--

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slökkingsmidler

Egnede slökkingsmidler	Ved brannslukking benyttes alkoholresistent skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke.
------------------------	---

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Meget brannfarlig. Gassene kan allerede ved romtemperatur danne eksplosiv blanding med luft. Dampene kan dra langt av gårde og forårsake antennelse på nytt.
Farlige forbrenningsprodukter	Karbonoksider

5.3. Råd til brannmannskaper

Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Bruk selvforsynt åndrettsvern (SCBA) og hensiktsmessige verneklær.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak

Følg forholdsreglene nevnt i dette sikkerhetsdatabladet. Unngå innånding av sprøytetåke og kontakt med hud og øyne. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Røyking og bruk av åpen ild og andre antenneskilder er forbudt. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Sølt materiale eller ukontrollerte utslipp til vassdrag må meldes til brannvesenet eller annet egnet tilsynsorgan.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring

Absorber i inert, fuktig, ikke-brennbart materiale. Spyl deretter området med vann. Spill samles forsiktig opp i tette beholdere og leveres til destruksjon iht. lokale forskrifter.

Opprydding

Absorber sølt materiale med inert, fuktig, ikke brennbart materiale. Skyll det forurensede området med store mengder vann. Samle inn og plasser i passende avfallsbeholdere og lukk forsvarlig. For avfallshåndtering, se avsnitt 13.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Bruk verneklær som beskrevet i punkt 8 i dette sikkerhetsdatabladet.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Unngå søl og kontakt med huden og øynene. Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild. Unngå innånding av damper og sprøytetåke. Sørg for god ventilasjon.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Emballasjen skal holdes tett lukket. Oppbevares i originalemballasjen. Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild.
Lagringskategori:
Lagres som brannfarlig væske.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Identifiserte bruksområder for dette produktet er beskrevet i punkt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
4-Metylpentan-2-on	CAS-nr.: 108-10-1	8 timers grenseverdi: 20 ppm 8 timers grenseverdi: 83 mg/m ³ Grense korttidsverdi	

		Verdi: 50 ppm Grense korttidsverdi Verdi: 208 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: H; E; S
Etanol	CAS-nr.: 64-17-5	8 timers grenseverdi: 500 ppm 8 timers grenseverdi: 950 mg/m ³
Propan-2-ol	CAS-nr.: 67-63-0	8 timers grenseverdi: 100 ppm 8 timers grenseverdi: 245 mg/m ³

DNEL / PNEC

DNEL	Gruppe: Industriell Eksponeringsvei: Innånding Verdi: 950 mg/m ³
	Gruppe: Industriell Eksponeringsvei: Dermal Verdi: 343 mg/kg/dag
	Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Innånding Verdi: 114 mg/m ³
	Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Oral Verdi: 87 mg/kg/dag
	Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Dermal Verdi: 206 mg/kg/dag

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Administrativ norm for eksponering skal overholdes, og faren for innånding av damper skal gjøres minst mulig. Statisk elektrisitet og gnistdannelse skal forhindres.
--	--

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Ved fare for sprut bruk godkjente vernebriller.
Nødvendige egenskaper	Bruk tettsittende kjemikaliebestandige vernebriller eller ansiktsskjerm. Kontaktlinser må ikke

Egnet øyebeskyttelse	benyttes ved arbeid med dette stoffet. Personlig verneutstyr for beskyttelse av øyne og ansikt skal være i samsvar med europeisk standard EN166.
----------------------	---

Håndvern

Håndvern	Bruk arbeidshansker av f.eks Butyl, Nitril eller Neopren.
Egnede hansker	Den mest egnede hanske skal velges i samråd med hanskeleverandøren/-produsenten, som kan gi informasjon om gjennombruddstid for hanskematerialet.
Egnede materialer	Det anbefales at hanskene er laget av følgende materialer: Polyvinylklorid (PVC). eller Neopren.
Nødvendige egenskaper for håndbeskyttelse	For å beskytte hendene mot kjemikalier, bør hansker være i samsvar med europeisk standard EN374.

Hudvern

Egnede verneklær	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulig hudkontakt. Sørg for tilgang til øye- og nøddusj nær arbeidsstedet.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk gummiforkle. Bruk gummistøvler.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Bruk helmaske med gassfilter A (brun).
Åndedrettsvern, generelt	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern.
Anbefalt utstyrstype	Bruk et åndedrettsvern utstyrt med følgende filter: Gassfilter, type E. EN 136/140/141/145/143/149

Hygiene / miljø

Spesifikke hygienetiltak	Vask hendene ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Ta straks av alle klær som har blitt våte eller tilsølt.
--------------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske
Farge	Fargeløs
Lukt	Sprit/løsemiddel
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: ~ -112 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 78 °C
Flammepunkt	Verdi: 13 °C
Fordampningshastighet	Kommentarer: 0,1 (relatert til Eter=1)
Ekspløsjongrense	Kommentarer: Eksplosjonsomr.vol% 3.5 - 19
Damptrykk	Verdi: 5,9 kPa

Damptetthet	Verdi: 1,6
Løslighet	Medium: Vann Kommentarer: Fullstendig oppløselig i vann
Selvantennelsestemperatur	Kommentarer: Tenntemperatur °C >150
Viskositet	Verdi: 790 kg/m ³

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Det er ingen kjent reaktivitetsrisiko forbundet med dette produktet.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ikke bestemt.
-------------------------------	---------------

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Unngå høy varme over lengre perioder.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Brannfarlig/brennbart stoff. Sterke oksiderende stoffer.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Oksider av: Karbon.
-----------------------------	---------------------

Annen informasjon

Annen informasjon	Reagerer eksplosjonsartet med sterke oksidasjonsmidler slik som Kalsiumhypokloritt, Salpetersyre og Hydrogenperoksid. Kan skade pakninger, lakkerte og malte flater og gummimateriale.
-------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Andre toksikologiske data	LD50(oralt, rotte): 14 000 mg/kg (gjelder Etanol) LC50 innånding, rotte: > 8000 mg/l/4h LD50 dermalt, kanin: > 20 000 mg/kg
---------------------------	---

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Kan irritere luftveier/lunger. I høye konsentrasjoner virker damper sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme.
-----------	---

Hudkontakt	Avfetter huden og kan gi tørr og sprukken hud.
Øyekontakt	Væske og damp virker sterkt irriterende på øynene
Svelging	Kan gi magesmerter eller brekninger. Inntak av større mengder kan forårsake bevisstløshet.
Innånding	Kan irritere luftveier/lunger. I høye konsentrasjoner virker damper sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme.
Hudkontakt	Avfetter huden og kan gi tørr og sprukken hud.
Øyekontakt	Væske og damp virker sterkt irriterende på øynene.
Svelging	Kan gi magesmerter eller brekninger. Inntak av større mengder kan forårsake bevisstløshet.

11.2 Andre opplysninger

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk toksisitet, fisk	Kommentarer: Ikke ansett som giftig for fisk.
Økotoksisitet	Produktets komponenter er ikke klassifisert som miljøskadelige. Dette utelukker imidlertid ikke muligheten for at store eller hyppige utslipp kan være miljøskadelige.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Biologisk nedbrytbarhet	Kommentarer: NEDBRYTBARHET: BOD5/COD: 0,4 - 0,8 BOD20/ThOD: 75 - 84 % BIOAKKUMULASJON: BCF: <10 fisk (beregnet) log Pow: -0,32 Mobilitet: Produktet er flyktig. Ved spill eller utslipp fordampes mesteparten. Produktet er lettøselig i vann. Det absorberes dårlig til jord og sediment og separeres hovedsakelig i vannfasen.
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	LETTNEDBRYTBART. Brytes ned relativt raskt av naturlige forekommende mikroorganismer. Ved spill eller utslipp fordampes mesteparten. Ved nedregning i dypere jordlag minsker fordampningen betydelig.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	BIOAKKUMULERES IKKE i vannmiljø.
---------------------------	----------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet-evaluering	Produktet inneholder flyktige organiske forbindelser (VOC) som fordampes lett fra alle overflater.
----------------------	--

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke klassifisert som PBT/vPvB ifølge gjeldende EU kriterier.
------------------------	---

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Produktet inneholder ingen stoffer som er klassifisert PBT eller vPvB.
--	--

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

12.7. Andre skadelige effekter

Andre skadevirkninger / annen informasjon	LAV GIFTIGHET FOR LANDLEVENDE PATTEDYR. Normal hÅntering og mindre utslipp bedømmes ikke å utgøre en skaderisiko.
---	---

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Farlig avfallsprodukt	Avfall og rester fjernes/deponeres i overensstemmelse med lokale forskrifter.
Annen informasjon	Avfallet skal behandles som farlig avfall. Leveres til godkjent avfallsmottak i samsvar med lokale forskrifter. Må ikke punkteres eller brennes, heller ikke når den er tømt. Kluter og lignende som er fuktet med brannfarlige væsker, skal kastes i spesielle brannsikre dunker.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	1993
IMDG	1993
ICAO/IATA	1993

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S.
ADR/RID/ADN	BRANNFARLIG VÆSKE, N.O.S.
IMDG	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S.
ICAO/IATA	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S.

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	3
Klassifiseringskode ADR/RID/ADN	F1
IMDG	3
ICAO/IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	II
ADN	II
IMDG	II

ICAO/IATA	II
-----------	----

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei.
--------------------	------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Produktnavn	FLAMMABLE LIQUID, N.O.S.
-------------	--------------------------

Andre relevante opplysninger

Fareseddel ADR/RID/ADN	3
Fareetikett IMDG	3
Etiketter ICAO/IATA	3
Andre relevante opplysninger	Godsbeskrivelse UN 1987 ALCOHOLS, N.O.S Proper shipping name Ethanol Klasse/forpkn.gr 3, II Etiketter 3 Farenummer 33 : Meget brannfarlig væske IATA/DGR: Klasse 3

ADR/RID Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	D/E
Transport kategori	2
Farenr.	33

IMDG Annen informasjon

EmS	F-E, <u>S-E</u>
-----	-----------------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EINECS/ELINCS	EC-nummer: 200-578-6
Annen merkeinformasjon	ADVARSEL:SKAL IKKE BRUKES TIL FORTÆRING. ULOVLIG BRUK ER STRAFFBART.
Referanser (Lover/Forskrifter)	Forordning (EF) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og Rådet av 18. desember 2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensnings av kjemikalier (REACH) (med endringer). Forordning (EF) nr. 1272/2008 fra Europaparlamentet og Rådet av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (med endringer).

Kommisjonsforordning (EU) nr. 2015/830 av 28. mai 2015.
Dette produktet kan påvirke Seveso lagring forskrifter.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3). H225 Meget brannfarlig væske og damp.
H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H332 Farlig ved innånding.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
H336 Kan forårsake dødsighet eller svimmelhet.

Ytterligere informasjon R11 Meget brannfarlig.

Versjon 5